

Helena Dam á Neystabø svarar Kristiani Magnussen:

Dagrøktin er ein kommunal uppgáva

– Einkrav er um sama tænaustøði, t. v. s. um tal av dagstovnum í øllum kommunum. Tí eigur dagrøktin ikki at vera ein landsuppgáva, sigur Helena Dam á Neystabø m. a. í svari up á fyrspurning frá Kristiani Magnussen

LAGT TIL RÆTTIS:
RIGMOR DAM

Í Sosialinum 26. oktober, varð greitt frá fyrspurningi frá Kristiani Magnussen til Helenu Dam á Neystabø, um barnaansingarviðurskiftini. Kristian Magnussen segði í hesum sambandi, at Landsstýrið ikki hevur sett neyðugu pengarnar av á figgarlógini fyri 1999, sum tað hevur bundið seg til. Millum annað hevur Tórshavnar kommuna søkt landsstýrið um at fáa jättad pening til 127 nýggj ansingarláss í Havn, næsta ár.

Kristian Magnussen segði í viðmerkingunum til fyrspurningin til Helenu Dam á Neystabø, at tá hann var landsstýrismaður í almann- og heilsumálum, varð viðtikið at broyta býtið til rakstrarútreiðslur, soleiðis at kommunuparturin fór úr 30% upp í 35%, og landskassans partur minkaði samsvarandi, úr 35% niður í 30%. Sostatt fór landið at spara 5% í rakstrarútreiðslum.

Endamálið var at nýta sparda peningin, til tær umsóknir, sum landsstýrið hevði liggjandi.

Hetta skuldi verða galdandi í 1998 og 1999, eftir ynski frá kommununum, ið førdu fram, at álitið um

framtidar kommunubygnaðin tá fór at verða liðugt, og at figgarligu viðurskiftini millum land og kommunur tá skuldu takast til viðgerðar.

Fyrspurningar

1. Kristian Magnussen: Hvat ætlar landsstýrið at gera fyri at nýta tær barnaansingarlássum, nú tað visir seg, at tann jättan, ið landsstýrið ætlar at seta av til barnaansing á komandi figgarlóg, ikki er nóg stór til, at tær umsóknir, ið landsstýrið hevur liggjandi um nýggj ansingartilboð, kunnu jättast?

Helena Dam á Neystabø: Sambært nýggja álitinum frá kommununevndini viðvíkjandi uppgávu- og ábyrgdarbýti stendur m.a.: »Harafturimóti er dagrøktin og dagstovnar sjálvandi ein kommunal uppgáva, tí eisini í hesum førinum er tað lættari hjá kommununum at raðfesta hesa uppgávu, tí kommunan kennir betri henda tænaustøðin hjá borgarunum í kommununi.«

Almenna- og heilsumálástýrið er samt í hesi niðurstøðu, at dagrøktin er ein kommunal uppgáva og eigur ikki at vera ein landsuppgáva, hetta júst tí at einki

krav er til, at sama tænaustøði, tvs. tal av dagstovnum, er í øllum kommunum.

Landsstýrismaðurin tekur fullt undir við hesum sjónarmiði hjá kommununevndini og metir tað vera rættast, at tænaustøðið á dagstovnaøknum er ein partur av virkisøkinum hjá kommunalpolitikkaranum.

Eisini skrivur kommununevndin: »Figgarliga ábyrgdin av hesum stovnum skal tí eisini vera hjá kommununum.

Sostatt er greitt, at báðir partar, eru samdir um, at hetta økið eigur at leggjast til kommunurnar. Tað, sum nú má verða arbeitt við, er at fáa fastlagt, hvussu vit fáa gjørt eina skipan soleiðis, at vit fáa lagt hetta økið yvir til kommunurnar á ein hátt, sum partarnir kunnu góðtaka. Landsstýrismaðurin hevur á fundi við m.a. Tórshavnar kommunu greitt frá, at væntast kann, at tann upphæddin, ið stendur í dag á figgarløgtingslógini til dagstovnar, verður ikki hækkað framyvir, men í staðin yvir nókur ár verður lækkað soleiðis, at kommunurnar spakuliga kunnu yvirtaka hetta økið, eisini figgarliga, sum kommununevndin leggur upp til.

Her mangla nakrar samráðingar at fara fram millum land og kommunu, soleiðis at hetta kann skipast á rættan hátt. M. a. má semja fáast um, hvussu ein tilskil skipan skal ávirka útreiðslu- og inntøkubýtið millum land og kommunur. Somuleiðis má semja fáast um, hvussu vit tryggja, at fakliga innihaldið og at fysisku karmarnir lúka neyðugar treytir, eins og leiðbeinandi upp- og niðurtreytir.

Hetta er stóran hjá landsstýrismanninum og hetta merkir, at tað, sum landsstýrið ætlar fyri at nýta tær barnaansingarlássum, er at stuðla undir, at kommunurnar fáa fullt sjálvræði innan hetta økið, so

Kristian Magnussen, fyrrverandi landsstýrismaður í almann- og heilsumálum vildi m. a. hava landsstýrismannin at greiða frá, hvat landsstýrið ætlar at gera fyri at nýta tær barnaansingarlássum, nú tað visir seg, at jättanin ikki er nóg stór

leiðis at tað eru kommunurnar, ið bæði hava ábyrgd av talinum av ansingarlássum og sjálvar uppá sikt mugu bera útreiðslurnar av teimum. Hetta eigur at vera ein partur av tænaustøðinum í hvørjari kommunu.

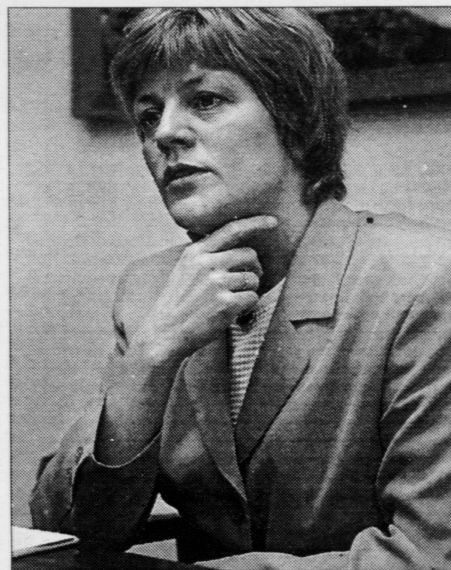
2. Kristian Magnussen: Hvussu nógvur umsóknir um góðkenning og figgarligan stuðul til nýggj ansingarláss hevur landsstýrið liggjandi, og hvussu nógvur av hesum kann landsstýrið jätta við tí upphædd, ið landsstýrið skjytur upp at seta á figgarlógini komandi ár?

Helena Dam á Neystabø: Landsstýrið liggur inni við 12 umsóknunum til frama fyri eini viðkan av barnaansingarlássum við 235 plássum. Tilsamans ein landskassautreiðsla uppá 5,3 mill. kr. Harumframt eru 2 umsóknir til skulabarnaansingarskipan. Í verandi uppskoti til figgarløgtingslóg og við verandi býti millum land og kommunu, eru bert møguleikar at ganga þortum av hesum umsóknunum í møti, nevnliga fyri 1,5 mill. kr., tvs. um 100 dagstovnapláss ella 50 dagstovnapláss.

3. Kristian Magnussen: Metir landsstýrið seg ikki hava skyldu at nýta verandi tær á ansingartilboðum, sum fylgja av, at útreiðslubýtið millum land og kommunur varð broytt fyri 1998 og 1999 fyri at nýta tær.

Helena Dam á Neystabø: Landsstýrismaðurin metir, at tað var rætt at broyta útreiðslubýtið millum land og kommunur fyri 1998 og 1999, og at hetta var fyrsta stigidið á leiðini at geva kommununum stórra ábyrgd av barnaansingini. Landsstýrismaðurin metir seg hava skyldu til at virka fyri einari skipan, sum eins og áður sagt gevur kommununum møguleika at nýta tær barnaansingarlássum

4. Kristian Magnussen: Hvørjar tankar hevur landsstýrið um, at foreldur ikki sleppa til arbeiðis vegna vantandi barnaansing, samstundis sum at landsstýrið tosar um at økja um inntøkurnar í samfelagnum.

Helena Dam á Neystabø, landsstýrismaður í almann- og heilsumálum

Helena Dam á Neystabø: Landsstýrismaðurin metir tað vera óheppið, at foreldur ikki sleppa til arbeiðis vegna barnaansingartrupuleikar og vil í hesum sambandi mæla til, at kommunurnar, tá ið tær jätta dagrøktarláss, taka hesi foreldur fram um. Men hinvegin er hetta at meta sum ein prioritiering, sum kommunan eigur at gera.

5. Kristian Magnussen: Hvat landsstýrið nakrar ætlanir um framyvir at tryggja teimum børnum, ið hava tørv á ansingartilboð, og um so er, hvørjar eru hesar ætlanir?

Savnsmynd